मादी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

मादी गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३ संख्या ३ जेठ ३१ गते, २०७६ साल

भाग २

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम मादी गाउँ कार्यपालिकाले जारी गरेको नियमावली सर्वसाधरणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

संवत् २०७६ सालको नियमावली नं. ३

गाउँपालिकामा रहने समितिको गठन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६

गाउँ सभाको कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम मादी गाउँसभाले यो नियमावली जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यो नियमावलीको नाम “गाउँपालिकामा रहने

मादी गाउँपालिका कास्की

समितिको गठन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली २०७६” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली मादी गाउँपालिका क्षेत्रभर लागु हुने छ ।

(३) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा-

क. “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख. ‘नियमावली’ भन्नाले मादी गाउँपालिकाको “मादी गाउँपालिकामा रहने समितिको गठन तथा कार्य सञ्चालन नियमावली, २०७६” सम्झनु पर्दछ ।

ग. “अध्यक्ष” भन्नाले यस नियमावली बमोजिम गठन भएका समितिका प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।

घ. “समिति” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँ सभा तथा कार्यपालिकाले गठन गरेका विषयगत समितिहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ. “प्रमुख” भन्नाले गाउँपालिकाका अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

च. “सदस्य सचिव” भन्नाले यस नियमावली बमोजिम गठन हुने समितिको सचिवको रूपमा कार्य गर्नेगरी कार्यपालिकाले तोकेको शाखा प्रमुख वा कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ. “तोकिए वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले गाउँसभा तथा यस नियमावली बमोजिम बनेको कार्यविधिले तोकेको कार्यलाई सम्झनु पर्दछ ।

ज. “संयोजक” भन्नाले दफा (३) बमोजिम गठन हुने समितिको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २
विषयगत समिति सम्बन्धी व्यवस्था

३. **विषयगत समिति गठन गर्नेः** (१) गाउँसभाको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन देहाय बमोजिमका विषयगत समिति गठन गरिनेछ ।

(क) भौतिक पूर्वाधार विकास समिति

(ख) सामाजिक विकास समिति

(ग) आर्थिक विकास समिति

(घ) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति

(ङ) संस्थागत विकास, क्षमता अभिबृद्धि तथा सुशासन समिति

(च) सार्वजनिक लेखा समिति

मादी गाउँपालिका, कास्की

(छ) विधायन समिति

४. **समितिमा सदस्यको चयनः** (१) नियम (३) को उपनियम (१) मा उल्लेखित समिति मध्ये क्रम संख्या (क) देखि (ङ) सम्मका विषयगत समितिहरूमा सभाका प्रमुख र उपप्रमुख बाहेकका सदस्यहरूलाई बराबरी हुने गरी समितिमा समावेश गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सभाका सदस्यहरूलाई पहिलो चरणमा आफ्नो रुचि र क्षमताका आधारमा आफु समावेश हुन चाहेको समिति छनौट गर्न लगाईनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम सदस्यहरूले छनौट गरेको समितिमा संख्या बराबर नभई धेरै वा थोरै हुन आएमा प्रमुखले परामर्श गरी सबै समितिमा बराबरी संख्यामा सदस्यलाई जिम्मेवारी दिइनेछ ।

(४) नियम (३) को उपनियम (१) मा उल्लेखित विधायन समिति र लेखा समिति गठन गर्दा सभाले गाउँ सभाका सदस्य मध्येबाट सदस्यहरूको रुचि, क्षमता र आकांक्षाको मूल्याङ्कन गरी प्रत्येक समितिमा ५ जना रहने गरी समिति गठन गर्ने छ ।

५. **समितिको अध्यक्षको चयनः** (१) नियम ४ बमोजिम गठन भएको समितिको नेतृत्वकर्ताको रूपमा पहिलो बैठकले आफु मध्येबाट १ जनालाई सर्वसम्मत रूपमा अध्यक्ष चयन गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अध्यक्षको चयन सर्वसम्मत हुन नसकेमा गाउँ सभाले सम्बन्धित समितिमा रहेका सदस्यहरू मध्येबाट १ जनालाई जिम्मेवारी तोक्नेछ ।

परिच्छेद ३

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था

६. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** (१) नियम (३) को उपनियम (१) बमोजिम गठन हुने भौतिक पूर्वाधार विकास समिति, सामाजिक विकास समिति, आर्थिक विकास समिति, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति र संस्थागत विकास, क्षमता अभिबृद्धि तथा सुशासन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार रहने छः

(ख) श्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले उठाएको श्रोतको सिलिङ र मार्गदर्शनको आधारमा आफ्नो क्षेत्र भित्रको वार्षिक नीति, कार्यक्रम र

वजेट तर्जुमा गरी एकीकृत योजना तर्जुमा समितिमा पठाउने ।

(ग) आफ्नो क्षेत्र भित्रको कानुनको मस्यौदा गरी समितिको अध्यक्षमार्फत विधायन समितिमा पेस गर्ने ।

(घ) विधायन समितिबाट प्राप्त सुझाव सहितको मस्यौदालाई कार्यपालिकामा पेस गरी कार्यपालिकाको स्वीकृति पश्चात अध्यक्षमार्फत सभामा विधेयक पेस गर्ने ।

(घ) आफ्नो क्षेत्र भित्रको नीति तथा कार्यक्रम र वजेट कार्यान्वयनमा कार्यपालिकालाई सहयोग एवं समन्वय गर्ने ।

(ङ) समितिले आवश्यकता र औचित्यको आधारमा आफ्नो कुनै विषयमा स्थलगत अध्ययन एवं अवलोकन गरी आवश्यक सल्लाह, सुझाव, समन्वय एवं निर्देशन दिने ।

(च) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

७. विधायन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) विधायन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छः

(क) विषयगत समितिहरूबाट प्राप्त क्षेत्रगत विधेयकहरूको मस्यौदाहरू अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव सहित सम्बन्धित समितिमा फिर्ता गर्ने ।

(ख) गाउँसभाले जारी गर्नुपर्ने आवश्यक कानुनहरूको अध्ययन गरी मस्यौदा तयार गर्न कार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने ।

(ग) सरोकारवालाहरूलाई गाउँपालिकाले जारी गरेका कानुनहरूको सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(घ) कानुनको सञ्चार गर्ने ।

(ङ) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

८. लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः (१) लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुने छः

(क) गाउँ कार्यपालिकालाई वित्तीय अनुशासन कायम गर्न आवश्यक सल्लाह, समन्वय र निर्देशन दिने ।

(ख) सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी र पारदर्शी बनाउन आवश्यक नीति, कानुन, कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यपालिकामार्फत सभामा पेस गर्ने ।

(ग) गाउँपालिकाको वेरुजुको अध्ययन गर्ने, वेरुजु फछर्यौटमा कार्यपालिकालाई आवश्यक सहयोग, समन्वय र निर्देशन दिने ।

(घ) गाउँ कार्यपालिका तथा अन्य सार्वजनिक निकायमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्न आवश्यक समन्वय, सहजीकरण र निर्देशन दिने ।

(ङ) तोकिए बमोजिम अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद ४
विषयगत समितिको कार्यक्षेत्र

९. समितिको कार्यक्षेत्र:

(१) पूर्वाधार विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहाय अनुसार हुने छ:

(क) सडक तथा पुल
(ख) सूचना तथा सञ्चार
(ग) सिंचाई
(घ) उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत्
(ङ) भवन तथा सहरी विकास
(च) वैकल्पिक उर्जा

(२) सामाजिक विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम हुने छ:

(क) शिक्षा
(ख) स्वास्थ्य
(ग) खानेपानी तथा सरसफाई
(घ) कला संस्कृति प्रवर्द्धन
(ङ) जनसङ्ख्या व्यवस्थापन
(च) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण
(छ) लक्षित तथा बहुसरोकारका क्षेत्र
(ज) युवा तथा खेलकुद ।

(३) आर्थिक विकास समितिको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिमको हुने छ:

(क) कृषि तथा पशु विकास
(ख) सहकारी
(ग) वित्तीय क्षेत्र
(घ) उद्योग तथा वाणिज्य
(ङ) पर्यटन
(च) रोजगारी

(४) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको कार्यक्षेत्र देहायअनुसार हुने छ:

(क) वन तथा भू-संरक्षण
(ख) फोहोरमैला व्यवस्थापन
(ग) जलाधार संरक्षण

मादी गाउँपालिका, कास्की

(घ) जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण
(ङ) वातारण संरक्षण
(च) जलवायु परिवर्तन
(छ) विपद् व्यवस्थापन
(ज) वारुण यन्त्र सञ्चालन र विपद/प्रकोप जन्य अन्य क्षेत्र

(५) संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि र सुशासन समिति
(क) मानव संशाधन विकास
(ख) सामान्य सेवा व्यवस्थापन
(ग) संस्थागत क्षमता विकास
(घ) सुरक्षा व्यवस्थापन
(ङ) स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन तथा अभिलेख व्यवस्थापन
(च) सार्वजनिक सुनुवाई
(छ) सार्वजनिक परीक्षण
(ज) पञ्जीकरण व्यवस्थापन
(झ) अनुसन्धान तथा विकास
(ञ) अन्यत्र वर्गीकरण नभएको कार्य क्षेत्र

परिच्छेद ५

समितिको बैठक सञ्चालन, निर्णय प्रकृया र प्रतिवेदन

१०. समितिको बैठक प्रकृया: (१) समितिको बैठक आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा बस्न सक्नेछ ।

(२) समितिको अध्यक्षले बैठकमा छलफल गर्ने विषयसहित बैठकको आव्हान गर्ने छ ।

(३) अध्यक्षको निर्देशानुसार सदस्य सचिवले बैठकमा सदस्यहरूलाई आमन्त्रण गर्नुपर्ने छ ।

११. समितिको निर्णय प्रकृया: (१) समितिको बैठकको निर्णय सर्वसम्मतिबाट हुने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निर्णयमा सर्वसम्मत हुन नसकेमा सबै सदस्यको धारणा सहितको प्रतिवेदन सभामा पेस गर्नुपर्ने छ ।

(३) गाउँ सभाले पेस भएको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिन सक्नेछ ।

१२. वार्षिक प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्ने : (१) समितिहरूले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन गाउँसभामा पेस गर्नु पर्ने छ ।

(२) गाउँ सभाले प्रतिवेदन उपर छलफल गरी कार्यान्वयनको लागि गाउँ कार्यपालिकामा पठाउनेछ ।

(३) गाउँ सभाले दिएको प्रतिवेदन र निर्देशन कार्यान्वयन गर्नु कार्यपालिकाको दायित्व हुने छ ।

परिच्छेद ६

विविध

१३. आमन्त्रण गर्न सक्ने : (१) समितिले काम कारवाहीको सन्दर्भमा गाउँ कार्यपालिकाको पदाधिकारी, सदस्य एवं सम्बन्धित कर्मचारी वा जिम्मेवार व्यक्तिलाई बैंठकमा बोलाउन सक्नेछ ।

(२) समितिले आफ्नो काम कारवाहीको सन्दर्भमा सम्बन्धित विषयको विज्ञ एवं विशेषज्ञको सेवा लिन सक्नेछ ।

१४. सदस्य सचिव सम्बन्धी व्यवस्था : सबै समितिहरूको सचिवको रूपमा कामकाज गर्न सम्बन्धित शाखा प्रमुख वा कार्यपालिकाले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि सदस्य सचिवको रूपमा खटाउनेछ ।

१५. अन्य समिति गठन गर्न सक्ने : गाउँसभाले आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा अन्य समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

१६. कार्यविधि बनाउन सक्नेः समितिले यस नियमको अधीनमा रही समिति सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन सक्नेछ

१७. नियमावलीको संशोधनः (१) गाउँ सभाले आवश्यकताअनुसार यस नियमावलीको संशोधन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले,
युवराज अधिकारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

माडी गाउँपालिका, कास्की